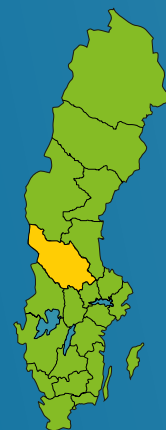

JOBBMÖJLIGHETER

i Dalarnas län 2018

Många lediga jobb

Här kan du läsa om jobbmöjligheterna i Dalarnas län under det kommande året. Det är faktiskt lättare att få jobb i Dalarna än på många andra håll i Sverige. Det skapas nya jobb i länet och det behövs väldigt många för att ersätta alla dem som går i pension.

Yrkesutbildning, högskolestudier eller arbetslivserfarenhet ger möjligheter till jobb

2018 blir, liksom de två senaste åren, ett riktigt bra år på Dalarnas arbetsmarknad. Många företag växer och behöver nyanställa, men det gäller att ha rätt utbildning eller arbetslivserfarenhet för att uppfylla de krav som ställs.

Utöver nyanställningar behöver Dalarna drygt 2 500 personer som ska fylla luckorna efter alla dem som går i pension 2018 och lämnar arbetsmarknaden.

När arbetsgivare letar efter någon som ska ta över en arbetsuppgift har de ofta mer bråttom än vid nyanställningar, eftersom produktionen ska löpa på. Därför är det bra att vara förberedd på arbetslivet genom en yrkesinriktad utbildning på gymnasiet, en eftergymnasial utbildning på högskola, universitet eller yrkeshögskola eller ha erfarenhet från arbetsmarknaden.

Arbetsuppgifter som inte kräver någon utbildning eller erfarenhet blir allt färre. Många arbetstagare som går i pension har under

många år utfört arbetsuppgifter där det i dag behövs mer omfattande utbildning. På hela arbetsmarknaden i länet önskar en femtedel av arbetsgivarna att de nya arbetstagarna ska ha en högre utbildning.

Dina möjligheter till jobb ökar om du har körkort och tillgång till egen bil. Olika typer av licenser och certifikat behövs också inom industrin, inom data och teknik samt inom transportbranschen. Jobbmöjligheterna ökar om du har de yrkesbevis som krävs.

Kunskaper i svenska är ett måste för nästan alla jobb i länet. Du måste kunna förstå instruktioner och säkerhetsföreskrifter och kunna rapportera på svenska. I de stora multinationella företagen kan arbetsspråket vara engelska och då måste du behärska det. Ofta efterfrågas också språkkunskaper i tyska, franska och östeuropeiska språk, framför allt inom turistnäringen. Det blir allt viktigare att behärska våra invandrarspråk om du vill jobba inom vård och omsorg.

Kort om Jobbmöjligheter 2018

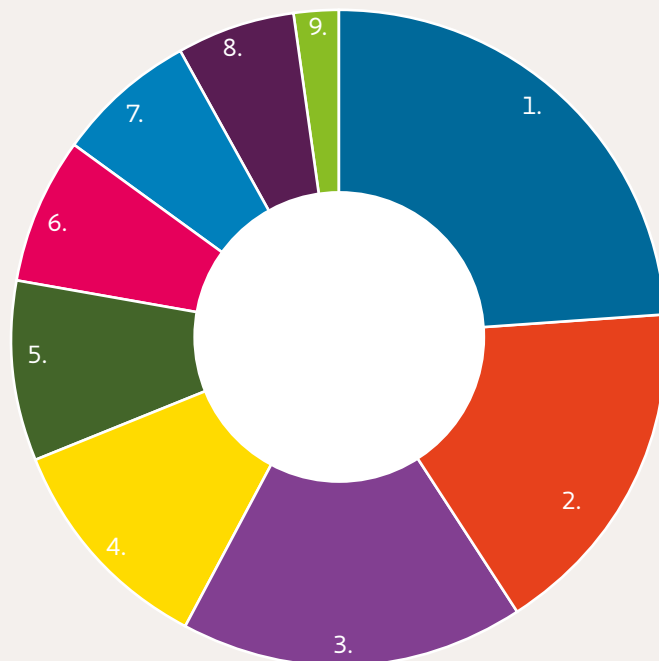
Materialet vi presenterar här baseras på Arbetsförmedlingens intervjuundersökning hösten 2017. Representanter för arbetsställen inom näringslivet, kommuner, landsting samt inom staten har tillfrågats. De privata företag som intervjuas är ett urval från Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister. Listorna med yrken visar Arbetsförmedlingens bedömning av arbetsmarknadsläget för hösten 2018.

Här arbetar flest idag

Bilden visar hur alla anställda i Dalarnas län fördelar sig mellan olika yrkesområden.

Andelen anställda per yrkesområde i Dalarnas län

- 1. Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete: 24 %
- 2. Försäljning, hotell, restaurang och service: 17 %
- 3. Tillverkning, drift och underhåll: 17 %
- 4. Ekonomi, administration, kultur och media: 11 %
- 5. Pedagogiskt arbete: 9 %
- 6. Transport: 7 %
- 7. Bygg och anläggning: 7 %
- 8. Data, teknik och naturvetenskap: 6 %
- 9. Naturbruk: 2 %

Andelen anställda per yrkesområde 2015 i Dalarnas län, 16-64 år.
Chefer, militärer och anställda där uppgift om yrke saknas ingår inte i siffrorna.

Källa: SCB.

Hälsa- och sjukvård, socialt arbete

För dig som vill arbeta inom vården är jobbmöjligheterna stora.

Under många år framöver kommer medarbetare att lämna sina jobb för att gå i pension, samtidigt som det behövs allt fler som arbetar inom detta område. Antal äldre som behöver omsorg ökar samtidigt som befolkningen i Dalarna växer, vilket medför att allt fler människor har behov av vård, skola och social service.

På sjukhus och vårdcentraler finns det mycket goda jobbmöjligheter för läkare och sjuksköterskor, framför allt för dig som är specialistutbildad. Bland yrken som enbart kräver gymnasieutbildning som undersköterskor är det bra att ha kunskaper inom äldreomsorg, psykiatri och demensvård. Dessutom utökas dina möjligheter till arbete om du har körkort.

Det stora antalet nyanlända som kommit till Dalarna har ökat behovet av personal inom socialt arbete. Som socialsekreterare eller kurator bör du ha en bakgrund som socionom eller annan betegendevetenskaplig utbildning. I arbetet ingår att man är intresserad av människor och har förmåga att sätta sig in i andras livssituation samt att man i vissa yrkesroller har förmåga att fatta svåra beslut.

Inom tandvården är jobbmöjligheterna stora, framför allt för dig som är utbildad till tandlä-

kare, tandhygienist eller tandsköterska. Dina jobbchanser ökar om du är bra på att dokumentera, har goda språkkunskaper och förmåga att skapa goda relationer.

Antalet apotek har under de senaste åren ökat i vår region och därmed också antalet tjänster som receptarier och apotekare. Receptarier ansvarar för att kunderna får rätt läkemedel och kunskap om hur läkemedlen ska användas. För att få arbeta som receptarie krävs eftergymnasial utbildning.

Om du är intresserad av att arbeta som personlig assistent är det viktigt att ha en personlig lämplighet gentemot brukare, fysisk och psykisk styrka samt att kunna hantera personlig integritet och sekretess. Du ökar dina möjligheter att få arbete inom detta yrke om du har kunskap om olika former av funktionsnedsättningar och har en grund inom gymnasieskolans inriktning mot vård och omsorg eller barn och fritid.

Goda jobbmöjligheter: apotekare, arbetsterapeuter, barnmorskor, grundutbildade sjuksköterskor, läkare, psykologer, receptarier, röntgensjuksköterskor, sjukgymnaster, specialistsjuksköterskor, tandhygienister, tandläkare, tandsköterskor, undersköterskor, veterinärer.

Medelgoda jobbmöjligheter: personliga assistenter, skötare, vårdbiträden.

Pedagogiskt arbete

I hela Sverige saknas tiotusentals lärare idag. Jobbmöjligheterna för lärare är mycket goda i Dalarna. Antalet ersättningsrekryteringar för pedagoger som går i pension är stort.

Är du förskollärare eller grundskollärare så finns det gott om lediga tjänster att söka. Efterfrågan på gymnasielärare inom matematik, språk och naturvetenskapliga ämnen är också särskilt god.

För att få tillsvidareanställning och sätta betyg som lärare krävs att du har en lärarlegitimation. Om du har en lärar- eller förskollärarexamen kan du ansöka om legitimation hos Skolverket. Det gäller även om du har en utländsk examen. I vissa fall kan du ha rätt till behörighet som lärare, även om du inte har lärar- eller förskollärarexamen. I regel krävs behörighetsgrundande högskolestudier, men det finns möjlighet att genom övergångsregler komplettera legitimationen med äldre högskoleutbildning och undervisningserfarenhet. Skolverket har mer information om detta på sin hemsida.

Lärare med kompetens i svenska som andraspråk eller svenska för invandrare behövs

på grund av tillskottet av nyanlända personer i länet. Det finns också behov av elevassistenter, som hjälper elever som behöver stöd för att kunna följa med i undervisningen. I arbetet krävs kunskaper om hur olika funktionsnedsättningar kan påverka elevens lärande och hur du kan hjälpa dem. För att bli lärare utbildar du dig inom universitet och högskolor. Kraven varierar beroende på vilken nivå du vill undervisa på och i vilka ämnen.

Goda jobbmöjligheter: fritidspedagoger, förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare, lärare i yrkesämnena, speciallärare och specialpedagoger, studie- och yrkesvägledare, universitets- och högskolelärare.

Medelgoda jobbmöjligheter: elevassistenter.

Data, teknik och naturvetenskap

Behovet av kompetens inom it är stort i Dalarna, framför allt inom yrken som testledare, mjukvaru- och systemutvecklare samt it-arkitekter. Det beror på att det finns flera stora arbetsgivare som har hög it-intensitet inom sina verksamheter. Har du utbildning och skaffar dig erfarenhet via arbetsgivare där du exempelvis skriver ett examensjobb, så är dina möjligheter till arbete mycket goda. Den vanligaste utbildningsbakgrunden är oftast en högskoleutbildning med datainriktning, till exempel en systemvetenskaplig utbildning eller någon civilingenjörsutbildning med datainriktning. Även om it är den vanligaste bakgrunden kan annan tidigare erfarenhet, som exempelvis civilekonom och projektledning, vara lämplig.

Många yrken inom it förutsätter att du har en aktuell licens för att jobba med utveckling av program och programvaror. Licenserna blir snabbt gamla och kan behöva förnyas regelbundet. Det kan kosta ganska mycket att skaffa sig nya licenser, om du inte har en arbetsgivare som står för kostnaderna.

Efterfrågan på ingenjörer och civilingenjörer inom elektroteknik, maskinteknik, logistik och produktionsplanering är stor. Dalarnas industrier

behöver nyutbildade ingenjörer, då många inom denna yrkesgrupp kommer att gå i pension och behöver ersättas. Gemensamt för ingenjörer är att de på olika sätt arbetar med teknisk utveckling. Till exempel kan du arbeta med att ta fram nya produkter eller vidareutveckla befintliga, göra produktionen mer effektiv och skapa nya sätt att kommunicera. Väljer du att utbilda dig till ingenjör har du mycket goda möjligheter till arbete.

Förenklat kan man säga att högskoleingenjörsutbildningen är mer praktisk och erbjuder en snabbare väg ut i arbetslivet än civilingenjörsutbildningen, som är mer teoretisk och går på djupet i fler ämnen.

Goda jobbmöjligheter: arkitekter och lantmätare, civilingenjörer och ingenjörer inom elektroteknik, industri, kemi och kemiteknik, logistik och produktionsplanering samt maskinteknik, mjukvaru- och systemutvecklare, systemanalytiker och it-arkitekter, systemförvaltare, systemtestare och testledare.

Medelgoda jobbmöjligheter: drifttekniker it, fastighetsförvaltare, kemister, laboratorieingenjörer, miljö- och hälsoskyddsinspektörer, nätverks- och systemtekniker, supporttekniker it, systemadministratörer, tandtekniker och ortopedingenjörer.

Tillverkning, drift och underhåll

Många arbetsgivare inom industrin behöver ny personal under 2018. Dessutom är behovet av att ersätta dem som går i pension stort. Många industriföretag i Dalarna har haft svårt att hitta rätt kompetens till de lediga jobben under de senaste åren. Kompetenskraven förändras och förskjuts allt mer från enklare jobb mot specialiserade, som ofta kräver mer utbildning eller lång arbetslivserfarenhet.

För dig som vill jobba inom industrin är det två generella kompetenser som är viktiga. Den ena är processförståelse, att ha kunskap om eller förståelse för hur en tillverkningsprocess ser ut. Den andra är operatörskompetens. Det innebär att du bör ha åtminstone grundläggande kunskap om programmering av maskiner i en processtyrd tillverkning.

Andra viktiga kompetenser är kunskaper i hydraulik och pneumatik, ritningsläsning och sinne för teknik och design. Det finns också en stor efterfrågan på plats- och driftschefer inom industrin. Där behövs en grundläggande teknisk utbildning i kombination med en god social kompetens.

Inom massa- och pappersindustrin och stålverken är utsikterna under 2018 ljusare än tidigare, men även här försvinner de enklare jobben. En yrkesinriktad gymnasieutbildning är numera minimikrav, alternativt arbetslivserfarenhet från motsvarande arbetsuppgifter. Sågverken är idag en processindustri och där finns knappt några manuella jobb kvar.

Som installations- eller distributionselektriker förväntas du vara färdigutbildad för att få jobb. För en lärling kan situationen vara svårare.

Goda jobbmöjligheter: distributionselektriker, fin-, inrednings- och möbelsnickare, industrielektriker, installations- och serviceelektriker, lackerare och industrimålare, maskinsnickare och maskinoperatörer inom träindustri, maskinställare och maskinoperatörer inom metallarbete, motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer, svetsare och gasskärare, tunnplåtslagare, underhållsmekaniker och maskinreparatörer.

Medelgoda jobbmöjligheter: drifttekniker vid värme- och vattenverk, elektronikreparatörer och kommunikationselektriker, finmekaniker, maskinoperatörer livsmedelsindustri, processoperatörer trä- och pappersindustri, slaktare och styckare, smeder.

Mindre goda jobbmöjligheter: vaktmästare.

Försäljning, hotell, restaurang och service

Dalarna har en turismnäring av hög internationell klass och kraven för att jobba i branschen är också ganska höga. Jobbmöjligheterna är goda för kockar i fjällen. Har du kompetenser som mästarbrev, vinkunskap, samarbetsförmåga, organisationsförmåga och är beredd att jobba på obekväma arbetstider är det lätt att få jobb. Som servitör och receptionist bör du också ha goda språkkunskaper. I fjällvärlden ordnar ofta arbetsgivarna möjligheter till boende.

Som butikssäljare kan det vara lite svårare att få jobb. Har du en gymnasieutbildning i yrket, språkkunskaper och datorvana så finns det goda möjligheter till jobb. Städare har goda möjligheter till jobb i fjällvärlden, men bör då ha utbildning, helst körkort och gärna egen bil. I många serviceyrken förekommer också krav på att man ska vara ostraffad.

Goda jobbmöjligheter: bartendrar, fastighetsmäklare, företagssäljare, hovmästare och servitörer, kockar och kallskänkor, restaurang- och köksbiträden, städare.

Medelgoda jobbmöjligheter: banktjänstemän, fotterapeuter, massörer och massageterapeuter, väktare och ordningsvakter.

Mindre goda jobbmöjligheter: frisörer, hudterapeuter, kassapersonal, pizzabagare.

Ekonomi, administration, kultur och media

Många yrken inom detta yrkesområde har en koppling till industrin. Efterfrågan kvarstår under 2018, men ersättningsrekryteringarna är inte lika många som i andra branscher, då det är fler yngre som jobbar inom handeln. Inom vården har medicinska sekreterare goda jobbmöjligheter och här behövs utbildning specifikt anpassad för yrket, exempelvis yrkeshögskoleutbildning.

För att jobba med ekonomi är det en fördel med eftergymnasial utbildning och kompetenser som rådgivning, budget och kreditbedömning. Det är också en fördel att kunna hantera logistik och inköp.

Många människor från andra länder har kommit till Dalarna under de senaste åren och efterfrågan på tolkar har ökat mycket kraftigt. För att jobba som tolk krävs att du är bra på både svenska och andra språk. Du bör vara auktoriserad om du ska jobba inom offentlig sektor.

Goda jobbmöjligheter: löne- och personaladministratörer, medicinska sekreterare och vårdadministratörer, personal- och hr-specialister, redovisningsekonomer, revisorer, tolkar.

Medelgoda jobbmöjligheter: försäkringssäljare och försäkringsrådgivare, jurister, kontorsreceptionister, skolassistenter, socialförsäkringshandläggare.

Mindre goda jobbmöjligheter: kontorsassistenter och sekreterare.

Bygg och anläggning

I Dalarnas län jobbar många inom bygg och anläggning. Av femton kommuner i länet har tretton en högre sysselsättning inom byggbranschen än hela landet i genomsnitt. Under 2018 kommer det att byggas mer än under flera av de senaste åren.

Golvläggare är särskilt eftertraktade i år. Detta kan bero på att man i större utsträckning än tidigare lägger in våtrumsmattor i stället för kakel.

Inom anläggning kan 2018 bli ett riktigt bra år, då det planerade flygfältsbygget i norra Dalarna kommit igång. Då kommer det att finnas mycket goda jobbmöjligheter för anläggningsarbetare och maskinförare i Dalarna.

Inom byggbranschen är det lättast att få jobb om du har en utbildning och/eller erfarenhet från yrken som räknas som särskilt viktiga för att företag inom branschen ska kunna bedriva sin verksamhet, så kallade nyckelyrken.

Bedömningen i tabellen avser personer med yrkesbevis.

Goda jobbmöjligheter: anläggningsarbetare, anläggningsmaskinförare, betongarbetare, byggnads- och ventilationsplåtslagare, civilingenjörsvyrken inom bygg och anläggning, golvläggare, ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning, kyl- och värmepumpstekniker, murare, målare, ställningsbyggare, träarbetare och snickare, vvs-montörer.

Medelgoda jobbmöjligheter: grovarbetare inom bygg och anläggning, takmontörer.

Transport

Efterfrågan på transporttjänster ökar hela tiden, inte minst till följd av en ökad e-handel. Samtidigt är efterfrågan på ersättningspersonal på grund av pensionsavgångar omfattande i Dalarnas län.

Persontransporter är bland annat en del av Dalarnas turistnäring. Det är därför stora variationer i efterfrågan på förare, både lokalt och i tid. Under vintersäsongen är jobbmöjligheterna mycket goda för taxiförare i fjällen och för bussförare året om i hela länet. Både för persontransport och godstransport är det viktigt att ha de behörigheter som krävs. Du ökar dina möjligheter med yrkesbevis och ofta behövs andra certifikat som farligt gods, truckkort, utbildning för kyltransporter och liknande.

Som förare av godstransport kan det krävas att du övernattar på annan ort i veckorna och ofta ingår krav på att jobba kvällstid. Du behöver också god lokalkännedom och ska klara av ekonomisk och miljövänlig körning.

Goda jobbmöjligheter: bussförare, lastbilsförare, lokförare.

Medelgoda jobbmöjligheter: reklamutdelare och tidningsdistributörer, transportledare och transport-samordnare, taxiförare, tågvärdar och ombordansvariga.

Mindre goda jobbmöjligheter: lager- och terminalpersonal, truckförare.

Naturbruk

Trots att Dalarna har stora skogs- och jordbruksområden, är det ganska få som jobbar i branschen. Näringen är viktig som råvaruproducent till bland annat trä-, massa- och papperstillverkning. I Dalarnas län finns drygt 400 jord- och skogsbruksföretag med anställd personal.

Det är lättare att hitta jobb inom skogsbruket i Dalarna under 2018 än tidigare, då pappersindustrin och sågverken behöver mycket råvara till sin produktion.

Under 2018 finns efterfrågan på arbetskraft inom naturbruk, och om du vill jobba med röjning och plantering finns goda möjligheter till arbete. Trots att det är viss konkurrens om jobben som skogsmaskinförare, varierar jobbmöjligheterna beroende på maskintyp. Det är lättare att få jobb om du kan hantera en skördare och har erfarenhet av att jobba med den.

För att få jobb som skogsmaskinförare bör du vara tekniskt allsidig och ha kunskaper i hydraulik, pneumatik och ekologisk avverkning och du måste räkna med mycket ensamarbete.

Goda jobbmöjligheter: förare av jordbruks- och skogsmaskiner, skogsarbetare, uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur.

Medelgoda jobbmöjligheter: odlare av jordbruksväxter, frukt och bär, trädgårdsanläggare, växtodlare och djuruppfödare med blandad drift.

Vilket yrke väljer du?

På Arbetsförmedlingens webbplats finns mer information om yrken. I Yrken A-Ö hittar du yrkesbeskrivningar och intervjuer med folk som jobbar i olika yrken. Det finns också fler än 160 korta yrkesfilmer där olika människor själva beskriver sitt yrke. Du kan även använda vår app Yrkesguiden för att ta reda på mer om yrken.

www.arbetsformedlingen.se/yrkesfilmer

"Att stödja det friska
är en stor del av arbetet."

Sandra Schubert, undersköterska.

"Roligast är att skapa själva produkten,
se den lanseras och få feedback
av användarna."

Alek Åström, apputvecklare

Låt Yrkeskompassen vägleda dig

I Yrkeskompassen finns prognoser om framtidsutsikter för 200 olika yrken. Där kan du se hur arbetsmarknaden ser ut på ett och fem års sikt för de yrken som intresserar just dig. Det finns prognoser för hela landet och på regional nivå. Här kan du jämföra vilka yrken som har de bästa framtidsutsikterna!

www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen

SÅ FÖRBÄTTRAR DU DINA MÖJLIGHETER ATT FÅ JOBB

Som arbetssökande är det viktigt att du ökar dina jobbchanser.

Du kan till exempel läsa in en gymnasiekompetens eller vidareutbilda dig.

Arbetsförmedlingen kan också hjälpa dig att förbättra dina chanser att få ett arbete.

Med hjälp av oss får du reda på var jobben finns i hela landet.

Läs mer om jobbmöjligheterna i Yrkeskompassen på www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen.

Yrkeskompassen informerar dig om möjligheten att få jobb inom olika yrken på upp till fem års sikt.

Vi beskriver i vilken riktning utvecklingen är på väg när det gäller chanserna att hitta ett jobb.

För den som ska välja utbildning eller yrke är det, förutom intresse och fallenhet, även viktigt att ta hänsyn till jobbmöjligheterna. Prognoserna över jobbmöjligheterna i olika yrken kan därför ge en god vägledning inför framtida yrkes- och utbildningsval. Ingen kan dock exakt veta hur jobbmöjligheterna ser ut i framtiden.

På arbetsformedlingen.se/yrkenA-O kan du ta reda på mer.

Här finns filmer och artiklar som beskriver olika yrken.

Du har också möjlighet att få vägledning i ditt arbetssökande och utbildningsval.

Ring oss på 0771-416 416 och prata med en arbetsförmedlare eller kontakta din lokala arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingens informationsmaterial kan du beställa i alternativa format på arbetsformedlingen.se/alternativaformat.